

βιγλοπούλλα ή, άμάρτ. Πληθ. βιγλόπουλλες Βιθυν. Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βίγλα διὰ τῆς καταλ. -πούλλα. Μικρά βίγλα 1, ὁ ἰδ. : Ἄσμ. Ἐγὼ γὰρ τὴν πολλαγαπῶ τρεῖς βίγλες θελῶ κάνω, τρεῖς βίγλες, τρεῖς βιγλόπουλλες καὶ τρεῖς ἀντρεγιωμένες (βιγλόπουλλες ἀντρεγιωμένες = αἱ ἔχουσιν ἀνδρείους φρουρούς).

βίδα ή, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. Σινώπ. κ.ά.) Τὸ μεσν. οὐσ. βίδα, ὁ ἐκ τοῦ Βενετ. *vida*.

Α) Κυριολ. 1) Κοχλιωτὸς ἥλος εἰσερχόμενος διὰ περιστροφῆς κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.): Ἐσφιξε - χαλάρωσε ἡ βίδα κοιν. || Φρ. ἐπὶ τοῦ παραφρονήσαντος : Τοῦ ἴσθιρις ἡ βίδα κοιν. Τοῦ ἴσφιξε ἡ βίδα πολλαχ. Ἐγύρισε ἡ βίδα Κρήτ. Ἐχάλασεν ἡ βίδα Μεγίστ. Ἐπαιξεν ἡ βίδα Οἰν. Τῶφ'χι ἡ βίδα Στερελλ. (Ἀράχ.) Ἐδεῖ μὲν βίδαν ποβίδωτην (εἶναι ὀλίγον τρελλὸς) Κύπρ. || Ἄσμ.

Ἐγάπησά σε διςτικά, μὰ χάρηκά σε λίγα
καὶ ἄλλοι τὸν ἐγυρίσανε τὸ τοῦ σου μὲ τὴ βίδα
Κρήτ.

Συμπάθησέ με, μάθια μου, μ' οὔλος ὁ κόσμος σφέλνει,
γιατὶ κ' ἐμὲ ἡ βίδα μου ἦτονε ξεστριμμένη
αὐτόθ.

Νὰ τοοὶ γυρίσω θέλω γὼν τοοὶ δώδεκά σου βίδες
καὶ σὰν ἐμένα διάολον ἀκόμη δὲ δὸν εἶδες
αὐτόθ. 2) Κοχλιοειδὴς ἄξων πιεστηρίου σύννηθ. 3) Σιδηρὰ συσκευὴ τοῦ ἐλαιοπιεστηρίου Κέρκ. β) Ἐλαιοτριβεῖον Ἀνδρ. : Θὰ πάμε νὰ βγάλωμε τοὺς ἐλαῖες 'ς τὴ βίδα. 4) Ξυλινὴ κοχλιωτὴ στρόφιγξ τῶν οἰνοφόρων βυτίων Εὐβ. (Κύμ.) Ἰθάκ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Σομ.

Β) Μεταφ. 1) Ψυχικὴ διάθεσις Πελοπν. (Ὀλυμπ.): Θὰ πάμε 'ς τ' ἀμπέλι τ' ἀπόγεμα; — Κατὰ τὴ βίδα ποῦ θά 'χω. 2) Ψυχικὴ ταραχὴ, ἀνωμαλία, τρέλλα σύννηθ. : Τοῦ ῥθ' ἡ βίδα. Ἐχει βίδα σύννηθ. Εἶναι 'ς τὴ βίδα τον. Θὰ μὲ πιάσουν θαρῶ οἱ βίδες πολλαχ. 3) Ἀνθρωπος εὐστροφος Πόντ. (Σινώπ. κ.ά.) 4) Ἀνθρωπος ἀσταθὴς εἰς τὰς διαθέσεις του, ἀνισόρροπος κοιν. : Αὐτὸς εἶναι βίδα. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Μύκ.

βιδάκι τό, σύννηθ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βίδα διὰ τῆς καταλ. -άκι.
Μικρὰ βίδα 1, ὁ ἰδ. Συνών. βιδί, βιδίτσα.

βιδάνιο τό, σύννηθ. βιδάνιου πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.
Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *giadagno*.

1) Ἡ ἐκ τοῦ κέρδους τοῦ χαρτοπαίχτου μερὶς τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ διευθυντὴς τοῦ χαρτοπαικτείου σύννηθ. Συνών. βαδάνι. 2) Τὰ ἐν τοῖς ποτηρίοις τῶν οἰνοποτῶν ὑπολείμματα τοῦ οἴνου τὰ ὁποῖα συλλέγει ὁ οἰνοπώλης καὶ τὰ μεταπωλεῖ δολίως σύννηθ. : Αὐτὸς ὁ ταβερνιάρης πουλεῖ ὅλο βιδάνιο. Σερβίζον βιδάνιο 'ς τοὺς κεφιασμένους παρτές. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπόπιμα. 3) Μετων. πρᾶγμα μὴ γνήσιον, ψευδὲς σύννηθ. : Ἄσμ.

Βιδάνιο ἦταν τὰ φιλάκια σου ποῦ μῶδινες προχτές.

βιδάρω Ζάκ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βίδα.
Κοχλιῶ, προσαρμόζω διὰ τῆς βίδας.

βιδάτορας ὁ, Ἀνδρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βίδα καὶ τῆς καταλ. -άτορας.
Ἰδιοκτήτης ἐλαιοπιεστηρίου. Συνών. λαιοτριβά-
ρις.

βιδᾶτος ἐπίθ. Θήρ. Κρήτ. Κύπρ. κ.ά. — Λεξ. Βλαστ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. βίδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶτος.

1) Ὁ ἔχων βίδαν, κοχλίαν καὶ μεταφ. ἀνισόρροπος, τρελλὸς Θήρ. Κύπρ. κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. : Εἶναι βιδᾶτος ἄνθρωπος Θήρ. 2) Θηλ. βιδάτη οὐσ., βιδόπροκα, ὁ ἰδ.

βιδελλάκι τό, πολλαχ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βιδέλλο διὰ τῆς καταλ. -άκι.

1) Μικρὸς μύσχος : Κρέας τριτηροῦ ἀπὸ βιδελλάκι. 2) Κρέας μικροῦ μύσχου.

βιδελλένιος ἐπίθ. Ζάκ. Παξ. — Αἰασκαράτ. Ποιήμ. 56 — Λεξ. Δημητρ. βιδελλένος Κύπρ. (Γερμασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βιδέλλο καὶ τῆς καταλ. -ένιος.

Ὁ κατασκευασθεὶς ἐκ κατειργασμένου δέρματος μύσχου, ἐπὶ ὑποδημάτων ἔνθ' ἄν. : Ποδῖνες βιδελλένες (εἶδος ἐορτασίμων ὑποδημάτων ἐξικνουμένων μέχρι τῶν γονάτων) Κύπρ. Παπούτσια βιδελλένια Αἰασκαράτ. ἔνθ' ἄν.

βιδελλήσιος ἐπίθ. σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βιδέλλο καὶ τῆς καταλ. -ήσιος.

Ὁ ἐκ μύσχου προερχόμενος : Πατούς βιδελλήσιος. Κρέας βιδελλήσιο.

βιδέλλο τό, σύννηθ. βιδέλλου σύννηθ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vitello*.

1) Μύσχος, μοσχάριον. 2) Κρέας μύσχου. 3) Κατειργασμένον δέρμα βοός : Ὁ παποῦτης ἀγόρασε μερικὰ κομμάτια βιδέλλα.

βιδι τό, Κρήτ. (Βιάνν.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βίδα διὰ τῆς καταλ. -ί.
Βιδάκι, ὁ ἰδ.

βιδιανὸς ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βίδα καὶ τῆς καταλ. -ιανός.
Ἀνόητος.

βιδιαστὸς ἐπίθ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βιδιάζω.

Ἐλικοειδὴς, κοχλιωτὸς ὡς ἡ βίδα. Συνών. ἀριδιά-
στὸς 2.

βιδίτσα ή, κοιν.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βίδα διὰ τῆς καταλ. -ίτσα.
Βιδάκι, ὁ ἰδ.

βιδολόγι τό, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βιδολόγος.
Βιδολόγος, ὁ ἰδ.

βιδολόγος ὁ, σύννηθ. βιδουλόγους σύννηθ. βορ. ἰδιωμ.
β'δολόγος Στερελλ. (Δεσφ.) βιδολόος Στερελλ. (Δεσφ.) Σύμ. βιδουλόους Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βίδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λόγος.

Ἐργαλεῖον διὰ τοῦ ὁποίου περιστρεφόμενη σφίγγεται ἢ χαλαροῦται ἡ βίδα. Συνών. βιδολόγι, βιδωτήρι
κατσαβίδι.

βιδόνι τό, Ἀθ. Σῦρ. β'δόν' Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ Βενετ. *vidon*.

1) Μικρὸς, κοχλιωτὸς κατὰ τὴν βάσιν, σιδηροῦς ἢ χαλύβδινος σωλὴν συγκοινωνῶν μὲ τὴν κάννην τοῦ ὅπλου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτίθεντο τὰ καψίλια εἰς παλαιὰ κυνηγετικά ὅπλα Σῦρ. 2) Ἐργαλεῖον κοχλιωτὸν τῆς ξυλουργικῆς διὰ τοῦ ὁποίου σφιγγόμενον στερεοῦται τὸ πρὸς ἐπεξεργασίαν ἢ συγκόλλησιν ξύλον Ἀθ. Μακεδ. (Χαλκιδ.)

βιδόπροκα ή, βιδόπροκα Κρήτ. κ.ά. βιδόπροκα σύννηθ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βίδα καὶ πρόκα.

Καρφίον κοχλιωτὸν χρήσιμον εἰς τὴν ὑποδηματοποιάν. Συνών. βιδάτη (ἰδ. βιδᾶτος 2).

